

מתוק מדבש

יום חמישי בשעה 17.30
אי"ה שיעור על פרשת השבוע:
ביהכ"נ הרמב"ם (תימנים) רח"ה' באייר
השיעור ישודר בלי"ג ב'קול הלשון'
(להאזנה 03-6171111)

ביום שבת קודש
14.30 שיעור פרשת שבוע
ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
ברוכים הבאים בשבת ה'

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י

הרב ברוך בוקרה שליט"א

בבית הכנסת 'בית יוסף' בשעת אולגה

ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

שנה שביעית - גיליון 267
פרשת ויחי תשפ"א

הללו ולכן הקדים את ג' ההקדמות הבאות: **א.** 'הא-לוקים אשר התהלכו אבותיי לפניו' - כדי שיצליחו בעבודת ה'. **ב.** 'האלוקים הרועה אותי' - כדי שיצליחו בענייני הפרנסה. **ג.** 'המלאך הגואל אותי מכל רע' - כדי שיהיו בריאים מכל דבר רע והיזק. ולאחר ההקדמות הללו סיים ואמר (הא-לוקים) 'ברך את הנערים' בשלושת הברכות הללו. **מתוק מדבש!**

ובצייון 'חולפים' מילתא דבדיחותא

אחד הצייון לאוקד החיסונים לקרונה וביקש לקבל חיסון. אמרו לו 'כעת מקבלים חיסון רק מי שצולקס' כסיוצ לחולפים'.

'בגלל זה באתי' ענה האיש 'עם אני צולקס כסיוצ לחולפים' 'מה אתה עושה?' 'אני עושה את ה'מי שפירק' לכל החולפים בבית הכנסת.

ויט שכמו לסבול ויהי למס עובד (מט', טו')

ויש לשאול: הרי מדובר כאן על יששכר שעסק בתורה ומדוע נקט בלשון 'לסבול'? האם התורה היא סבל? מסביר המגיד מדובנא זיע"א ע"פ משל לעשיר גדול שסחר באבנים טובות ומרגליות, יום אחד הוא שמע כי במדינה באפריקה יש מחצב גדול של אבנים טובות והוא החליט לנסוע לשם.

הוא לקח אתו שלושת אלפים זהובים לרכישת האבנים הטובות ועוד ארבע מאות זהובים להוצאות הנסיעה בנוחות במחלקה ראשונה כיאה לעשיר כמוהו.

כאשר הגיע למחוז חפצו, הוא רכש אבנים טובות בכל הכסף שתכנן ומיד פנה לשוב לביתו. לפתע הוא פגש את אחד מבעלי המחצב ששאל אותו אם ירצה לקנות בזול אבנים נדירות ויקרות שאין כמותן בעולם?

'הצעתך מפתה מאוד' אמר העשיר 'אך לצערי לא נותר לי כסף באמתחתי לרכישה נוספת אלא רק להוצאות הנסיעה לביתי בלבד'

'אם כך' אמר האיש 'אבקשך רק לבוא איתי ולראות את האבנים, גם אם לא תרכוש אותן'. נעתר הסוחר להפצרות האיש והלך עמו.

והנה, מיד כשראה את האבנים התפעל כל כך מיופיי הנדיר ולאחר מחשבה קצרה החליט כי הוא חייב לרכוש אותן, אפילו על חשבון כספי הנסיעה ובלית ברירה הוא ישוב לביתו בדרכים קשות ובצמצום גדול.

קנה הסוחר את האבנים ויצא לדרך... ובכל מקום אליו הגיעו, הוא ישן כאחד העניים על תבן וקש.

והנה באחת החניות פגש אותו אחד מחבריו הסוחרים ושאל אותו בפליאה 'מה קרה לך ידידי? מדוע אתה ישן על קש? וכי ירדת מנכסיד?'

'ראה ידידי' ענה הסוחר 'אתה צודק, אמנם כעת אני סובל

ואני בבואי מפדן מתה על רחל... (מח', ז')

מדוע דווקא כאן מזכיר יוסף את מיתת רחל? ביאר רש"י: ואף על פי שאני מטריח עליך להוליכני להיקבר בארץ כנען, ולא כך עשיתי לאמך, שהרי סמוך לבית לחם מתה...

ואילו ה'משך חכמה' ביאר: מובא במדרש כי רחל מתה כיוון שיעקב עיכב והשתהה עם קיום נדרו כמובא בגמרא (שבת לב, ב') 'בעוון נדרים מתה אשתו של אדם' (רח"ל).

ולכן מיד לאחר שיוסף נשבע ליעקב שיקברהו בקבורת אבותיו מזכיר יעקב את מיתת רחל ובכך רומז ליוסף שלא ישהה את קיום שבועתו כדי שלא יענש.

וירא ישראל את בני יוסף ויאמר מי אלה: ויאמר יוסף אל

אביו בני הם אשר נתן לי א-לוקים בזה... (מח', ח'ט')

בספר 'פנינים יקרים' הובא הסבר מופלא: הקדמה: מובא בשם האר"י הקדוש כי יעקב אבינו היה צריך להוליד יד' שבטים, כאשר ב' השבטים הנוספים היו אמורים להיוולד כתאומים מבלהה, אבל כיוון שראובן החליף את יצועי אביו נמנעו ב' נשמות מלרדת. ומאידך, לא יכלו אותן נשמות לחזור לעולם העליון ונשארו בגן עדן התחתון.

כאשר נשא יוסף את אסנת יצאו ממנו אותם ב' נשמות אבל לא כתאומים אלא כמנשה ואפרים.

כאשר ראה אותם יעקב שאל את יוסף 'מי אלה? ויוסף ענה לו 'בני הם אשר נתן לי א-לוקים בזה'. 'בזה' בגימטרייה יד' דהיינו קיבלתי אותם מתוך יד' השבטים שהיו צריכים להיוולד לך. ואכן יעקב זיהה כי הם אותם ב' נשמות שהיו צריכים לצאת ממנו ואמר 'אפרים ומנשה כראובן ושמעון יהיו לי' אבל 'ומולדתך אשר הולדת אחריהם לך יהיו'.

ולפי זה מובן מה שמובא ב'ילקוט שמעוני' על הפסוק (דברים לג, ו') 'יחי ראובן' במעשה יוסף 'ואל ימות' במעשה בלהה... כי ע"י שהציל ראובן את יוסף תיקן את חטאו שמנע את לידת ב' השבטים ליעקב וכשנולדו ליוסף בא ראובן על תיקונו.

מתוק מדבש!

ויברך את יוסף ויאמר הא-לוקים אשר התהלכו אבותיי לפניי... הא-לוקים הרועה אותי... המלאך הגואל אותי

מכל רע יברך את הנערים... (מח', טו'-טז')

ויש לשאול: מדוע הקדים יעקב את ההקדמות הללו לפני שבירך את בני יוסף?

מבאר ה'שער בת רבים' בשם רבנו יצחק אברבנאל זיע"א: כל הצלחת היהודי בעולם הזה נמדדת בשלושה דברים: **א.** הצלחה רוחנית בעבודת ה' והיא העיקרית. **ב.** הצלחה גשמית בענייני פרנסה, עושר וכבוד, כי 'אם אין קמח אין תורה'. **ג.** הצלחת הגוף בבריאות ושמירה מחולי.

יעקב אבינו רצה לברך את בני יוסף בשלוש ההצלחות

אבל בכל פעם שאני פותח את תיבת האבנים הטובות שרכשתי מתמלא אני בשמחה, כי אני יודע שכאשר אני למחוז חפצי לא יהיה עשיר כמוני'...
הנמשל: היהודי ירד לעולם הזה כדי לקנות לעצמו מצוות ולימוד תורה. לעתים הוא מרגיש רצון ליהנות מתאוות העולם הזה, אך כאשר הוא מסתכל וחושב על השכר האדיר שמובטח ללומדי התורה לבו מתמלא אושר ושמחה. ולכן נאמר 'ויט שכמו לסבול' כי בראייה שטחית נראה שבני התורה סובלים, אך האמת היא שאין מאושרים מהם בכל העולם כולו. *מתוך עמנו!*

זבולון לחוף ימים ישכון (מט', יג)

מובא במדרש 'שמח זבולון בצאתך' – מן העולם הזה כיוון שיששכר באוהליך כיוון שיששכר יושב ועוסק בתורה בזכותך.
ע"פ זה אומר רבי יהונתן מפרגא זצ"ל (המאיר) מובנים דברי הגמרא (ברכות י"ב) 'נשים במאי זכיין?' באיזו זכות זכות הנשים לחיי העולם הבא? בשכר ששולחות את בעליהן ואת ילדיהן ללמוד תורה. ובכך הן משמשות כזבולון שתמך ביששכר שלמד תורה והובטח בברכת 'שמח זבולון בצאתך' כיוון שיששכר יושב ועוסק בתורה בזכותו.

רציון וסיפור - ההתחלות האפואקה de האה אפאן...

ועשית עמדי חסד ואמת... ושכבתי עם אבותיי ונשאתני ממצרים וקברתני בקבורתם (מז', כט-ל')

בעניין זה אבקש להביא בפניכם סיפור נורא המעובד ע"פ עדות של הרב אלעזר קליין (בספר 'פאר הדור') ששמע מבעל המעשה ר' יעקב פלדמן (דפי עזר 'לאור הנר' תשע"ד):
בהיותי בן שבע עשרה עזבתי את בית הוריי ויצאתי לעבוד בעיירה הונגרית קטנה, שם התחלתי לשכוח במהירות את החינוך היהודי שקיבלתי בבית הוריי, זאת בין היתר גם מאימת הצוררים אשר רדפו אחרי כל יהודי.
בשנת תש"ד העבירו אותי הנאצים ימ"ש לאושוויץ יחד עם אחי, שרדתי את השואה בדרך נס ובשנת תש"ח עליתי לארץ ישראל.

גם כאן התנתקתי כליל מהחינוך היהודי אותו קיבלתי בבית הוריי, עבדתי לא רק בשבת קודש אלא אף בראש השנה וביום הכיפורים.

בליל יום כיפור תש"ג עבדתי כהרגלי, באותו הלילה נגלה אלי בחלום אבי ר' חיים מרדכי ע"ה כשהוא לבוש קיטל לבן מצוחצח ואומר לי 'חזור בתשובה, חזור לדרך שחינכתי אותך אחרת שנותיך מקוטעות'...

לא התייחסתי לחלום, למרות שהוא חזר על עצמו בכל לילה במשך כל אותו השבוע.

והנה הגיע ליל שבת קודש, נכנסתי לבית קפה בראשון לציון אכלתי ושתיתי, חזרתי לביתי ונגשתי להפעיל את הרדיו... באותו רגע שמעתי קול מאחורי 'אוי ואבוי אתה שוב חוטא?!...' פניתי לאחור והנה אני רואה לפניי את אבי ז"ל ושוב הוא לבוש קיטל לבן ואומר 'אל תחשוב שזה סתם חלום... באתי להזהירך שתחזור בתשובה כי בשמים כבר נחרץ עליך גזר דין שייכרתו ימך'...

נבהלתי מאוד מהמראה ודמות אבי נעלמה מיד...

באותו יום שבת לא עישנתי סיגריות ולא פתחתי כלל רדיו, אבל במוצאי שבת הלכתי לקולנוע ושוב באותו הלילה התגלה אלי אבי ואמר לי שזו אזהרתו האחרונה והתחנן אלי שאיטיב את מעשי'...

באותה תקופה שימשתי כמנהל מסגריה במוסך 'טיטניק' בראשון לציון. קמתי ביום ראשון והלכתי לעבודה, חילקתי את העבודה בין הפועלים ולאחר מכן נסעתי לבני ברק אל מעונו של ה'חזון איש' עליו שמעתי מפי הרבה אנשים על מנת לספר לו על 'החלומות'.

לפליאתי הרבה, מיד עם כניסתי למפתן ביתו פנה אלי ה'חזון איש' בחומרה ואמר לי: 'אוי ואבוי... אתה עובד בשבת? אתה עובד בראש השנה וביום הכיפורים? לאבא שלך אין מנוחה בעולם העליון, נגזר עליך כרת'...

הוא סיים את דבריו, התיישב על כסאו כאילו מנמנם, השעין את ראשו בין שתי ידיו ואני עמדתי לפניו נסער ותהיתי מהיכן הוא יודע?...

לאחר מספר רגעים פקח ה'חזון איש' את עיניו ואמר 'דע לך, בשביל איזו שהיא מצוה גדולה שעשית בנעורייך יוסיפו לך במרום ימים ושנים, מעכשיו תחזור למוטב ותלך בדרך הישרה כפי שחינך אותך אביך' ואז הוסיף: 'שמא תזכור איזו מצוה גדולה עשית בנעורייך?'

השבתי לו 'למרות שהייתי מחלל שבת לא עשיתי רע לאף אדם וגם נתתי צדקה'

זה לא מספיק השיב הרב 'לא בשביל זה אתה זוכה שיקרעו מעליך את גזר הדין'

ואז נזכרתי שכאשר הייתי נער כבן ארבע עשרה שנה באה אלינו אישה אחת ומסרה לאבא שבכפר מסוים מוטל ילד יהודי מת ואין מי שיטפל בו וביאו לקבר ישראל...

אבי שלח אותי אל הכפר להסדיר את הדבר. ולמרות שהדבר היה כרוך בסכנת נפשות, כיוון שהדרכים היו מלאות בצוררי ישראל, יצאתי במסירות נפש לבצע את המצווה, עברתי דרך יער עבות בפרד מוות, עשיתי את המצווה בשלימות והנער הובא לקבורה בקבר ישראל.

לשמע הסיפור נענע לי ה'חזון איש' בראשו ולא הוסיף לדבר... עם יציאתי מביתו קיבלתי על עצמי לשמור תורה ומצוות כיהודי שלם ומיני אז אני רואה ברכה והצלחה במעשי ידיי.

אחים יקרים! רבי יעקב פלדמן זכה להצלחה פלאית בהתגלות אביו אליו כדי להחזירו בתשובה, בזכות מעשה חסד של אמת בהבאת נער יהודי לקבורה.

דבר זה מלמד אותנו עד כמה אנו גורמים ע"י העבירות שלנו צער לנשמות הורינו שנפטרו לבית עולמם. ומאידך, עד כמה אנו משמחים את נשמתם ומזכים אותם בנחת בכל מצווה שאנו מקיימים. רק שלא כל אחד זוכה להתגלות כזו.

כל אחד ואחת צריכים לחשוב עד כמה נשמות הנפטרים משתוקקות ומצפות להתחזקות ולחזרה בתשובה שלימה של כל אחד ואחת יוצאי חלציהם...

אחיס יקרים! חלוס אף אמת הרכיס וחזרו בתשובה!!!

שבת שלום ומבורך!!!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתתי גיטה בת מנטה ז"ל
יעקב בן רבקה ז"ל / מימון ספירו בן מול טוב ז"ל
רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להצלחת: דקל מלכה - להצלחה כללית / אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת
ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / דוריאן הודיה בת נעמי -
לרפ"ש / נועם חן בת שולה - רפואה שלימה